

RODOLJUB.

Glasiló „Slovenskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca (ali če je na ta dan praznik, dan poprej) ter stane 70 kr. na leto. — Članom „Slovenskega društva“ pošilja se list brezplačno. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 8 kr., če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15 kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Národní Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

S. štev.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1896.

VI. leto.

Občinske volitve v Ljubljani.

Občinske volitve v Ljubljani se zopet približujejo. Malokdaj je bilo treba tako misliti, kakšni možje naj se volijo v občinski zastop, kakor je sedaj, ko ima mestni zastop dela čez glavo z obnovljenjem razrušenega mesta. Sedaj je potrebno, da se volijo v mestni zastop možje, ki imajo voljo in sposobnost za delo in poznajo potrebe ljubljanskega mesta.

To je tem bolj potrebno, ker vlada nikakor mesta ne podpira v taki meri, kakor bi bilo želeti pri sedanjih razmerah. To se je pokazalo pri tem, ko je razveljavila regulacijski načrt in tako onemogočila zidanje v Ljubljani, ali pa vsaj jako otežila. Baron Hein je lani po potresu takoj hotel vse vzeti v svojo roko, a sedaj pa le preočitno kaže, da za mestne potrebe nima pravega smisla. Posebno je čudno vladno postopanje v tem oziru, ker je bila poslala k dotičnim posvetovanjem o regulacijskem načrtu dva svoja zastopnika, jednega tehničnega veščaka in jednega jurista, ki bi bila lahko povedala vladno mnenje. Prebivalstvo tako mora o vladi dobiti kaj čudne misli. Sodilo bode, da mestu sploh ni naklonjena,

ali pa sama prav ne vé, kaj da hoče. Ugleda jej tako postopanje gotovo ne bode povzdignilo.

Ravno tako se novi stavbeni red sedaj še ni potrdil, dasi bi ga jako potrebovali, predno se začne gradjenje novih poslopij. Vlada je v deželnem zboru se vjemala s sklenenim stavbenim redom, a potrjenja mu vendar ni še pridobila. Kje so še zavire, mi ne vemo, sodi se, da na Dunaji. Mogoče je tudi, da klerikalci kaj intrigujejo vmes, ker jim nekatere določbe stavbenega reda, katere se tičejo razlastitve, niso prav po volji. Govorilo se je tudi, da so največ klerikalci pripomogli, da se v prejšnjem zasedanju sklenjeni razlastitveni zakon ni predložil sankciji. Iz povedanega je vidno, da se na vladno podporo ljubljanski mestni svet ne more dosti zanašati, več na vladno oviranje.

Zato je pa potrebno, da pridejo v zbor izvedeni možje, ki bodo vsakemu položaju in vsem težavam kos, ki se ne bodo bali niti dela in zavir od raznih strani.

Narodna stranka bode priporočila volilcem gotovo take može, o katerih je prepričana, da imajo vse po-

LISTEK.

Vsaka reč gre do tretjega rada.

Povest. Spisal Lev Štorman.

(Konec.)

Pozno sta prišla, ko je bilo že vse zaprto, da sta morala v gostilni prenočiti. Tam pa se je med pivci toliko govorilo od norišnice, da pride našemu Francu na misel: „Kaj, četudi mene nameravajo notri vtakniti. Zdaj si ti plačeval, zdaj bodem pa še jaz,“ dregne sodruga, „le pijva, jutri bodeva pa kupovala.“ In liter za litrom je klical in pred tovariša postavljaj, da ga je do nezavesti opijanal. Potem iskajoč našel je pri njem v notranjem žepu črno na belem z občinskim pečatom poslalnico na svoje ime, katero vzame. Ko je dan dozoril, hiti v Poljedvor in na vse pretege zvoni, rekoč, da ga morajo takoj

do ravnatelja spustiti. Z dokazom v roki se je to zgodilo. Dopovedal je, da Fr. Bidarl, ki ga je pripeljal, zdaj pijan v krčmi leži in ko se prebudi, bode ves divji. Gredó naj služabniki, da ga zvežejo in še o pravem času pod ključ spravijo. Tako se je tudi zgodilo. Ko se je potem ta zavedel, zvijal se je: „Jaz nisem nor, jaz nisem Franc Bidarl, on je . . .“ Pravi Bidarl pa se je na veliko začudenje županu drugo jutro skozi okno nasmejaj: „Kadar boste še katerega v ‚stolp norih‘ pošiljali, dajte pametnejšega zraven, da ga ne obdržijo, pa nasprotno nazaj pošljejo.

Konečno prišel je Leonu dan rešenja. V družbi rodbine, ki mu je nasproti prihitela, korakal je od postaje Ž . . . v „svoj kraj“ nazaj. Prvi nekdanji znanec, srečajoč jih, je bil občinski tajnik. Pogrelo ga je nekoliko, da je na Leonov pozdrav „Zdravo!“ zategnil: „Da bi le bilo zdravje“.

„Upam da!“ mu je bil krepak odziv.

trebne lastnosti za mestne zastopnike in dobro voljo delovati za blagor mesta. Če se bode klerikalna stranka udeležila volitve, ne vemo. V svojem glasilu naglašala, da se volitve ne misli udeležiti. Skušnja pa nas uči, da tem gospodom ni verjeti vse, kar pišejo. Prevečkrat so že pojedli dano besedo. Da morda pod svojo katoliško firmo ne pojdejo v volilni boj, je verjetno, kajti pod to firmo nimajo v Ljubljani upati nobenega uspeha. Tudi lani bi ne bili njeni pristaši prišli v mestni zbor, da se ni narodna stranka dala zapeljati, da je sklenila kompromis. Gosp. dr. Gregorič in Kalan se imata samo narodni stranki zahvaliti, da sedita v mestnem zboru, tisti narodni stranki, proti kateri tako rada zabavljata. Posebno dr. Gregorič je v Ljubljani tako nepriljubljena oseba, da je narodna stranka morala zanj napenjati ves upliv, da ni propal. Volilci so se ga na vso moč branili, in to ne le narodni,

ampak tudi klerikalni. Poznali so ga še iz časov, ko je bil poprej mestni odbornik, in bili prepričani, da nima potrebnih sposobnostij za občinskega svetnika.

Delovanje teh dveh gospodov v mestnem zastopu pa minolo leto ni bilo tudi tako, da bi bilo moglo zadovoljiti tudi najmanj zahtevajočega volilca. Razven nekaj zabavljanja nista prav ničesa storila. Posebno pa od njih strani ni bilo opazati dobre volje za ukupno delovati za obnovenje Ljubljane, katero je „Slovenec“ tako naglašal pred lanskimi občinskimi volitvami.

Pod katoliško tvrdko zatorej vedó, da več ne pojde, a zato pa še ni rečeno, da bi pod kakim drugim imenom ne posegli v volilno borbo. Zaradi tega pa naj narodni volilci le vsi pridejo na volišče in oddajo svoje glasove narodnim kandidatom, ter s tem pokažejo, da jim je napredek mesta mari.

Politični pregled.

Državni zbor se je v torek zopet sešel. V prvi seji se je obravnavalo o podržavljenju severo-zapadne železnice. S to predlogo vlada hoče vstreti židom, kajti plačati hoče železnico tako drago, da bi židovski delničarji imeli po podržavljenju večje dohodke, kakor jih imajo sedaj. Zato je pa lahko umljivo, da so se vsi govorniki izrazili proti tej pogodbi, ki bi državi naložila vsako leto veliko novo breme več milijonov goldinarjev. Novi železniški minister je pač s to svojo predlogo pokazal, da ni kos svoji nalogi. V tehniških in vojaško-železniških vprašanjih je izurjen, a v narodno-gospodarskih in pa denarnih stvareh pa nima pravega znanja, zato ga pa židje sučejo, kakor se jim zdi. Mislimo pa, da državni zbor v podržavljenju ne privoli.

Bližajoče se državnozbornske volitve. Govori se, da se še letošnje poletje razpusti državni zbor, ker ni upanja, da bi se v sedanjem državnem zboru dobila kaka večina za pogodbo z Ogersko. Poslanci so navadno proti

koncu zasedanja manj prijenljivi, ker morajo kmalu stopiti pred volilce. Razpustil se bode pa tudi ogerski državni zbor. Če bodeta novovoljeni zbornici kaj bolje voljni se sporazumeti, se ne vé. Vsekako bodo težave z obnovenjem pogodbe z Ogersko. Narodnjaki, Vaša dolžnost je pa, da kmalu začnete delati priprave za bodoče volitve. Kakor pri deželnozbornskih volitvah, tako bode tudi pri državnozbornskih naša klerikalna stranka poskusila kacega svojca na novo uriniti, naj ima že kaj sposobnosti za državno poslanstvo ali pa ne. Kakor slišimo, že sedaj delujejo po Notranjskem, da bi izpodrinili sedanjega zastopnika kmetijskih občin.

Tisočletnice madjarske razstave vesele se posebno dijaki na Ogerskem in Hrvatskem, ker bodo imeli jeden mesec daljše počitnice, da bode mladina si lahko ogledala madjarsko razstavo, ki pa ne bode kdo vé kako znamenita. Da ne bode prazna, posebno priganjajo Hrvate, da se je obilno udeležé. Hrvatska vladna stranka bode

Drugi je bil župan. Leon se je hudoval nad njim. Na počasno besedo: „Če boš tako govoril, se bodeva pa drugje zmenila,“ si je fant premislil, češ: „Najboljša je kratka sprava.“

„Boga zahvali, da še kaj hujšega ni bilo; in svemu patronu se priporoči,“ izgovarja se župan. „Jaz sem tako samo sitnost imel.“ — —

„Srečno!“ Ločila sta se in si roki stisnila.

Tretji je bil kmet iz medgajniške vasi: Pristrčno sta sta si segla v desnici, vesela, da se še živa vidita.

„Kaj se je kaj zgodilo med tem, kar me ni bilo doma?“ pozveduje fant.

Mož mu našteje več rečij, postavi: kdo je umrl, kdo se oženil . . . „Tudi P . . . nova Ančka se omoži.“

„Tako!“

Izvedevši „domače novice“ sta se ločila.

„Tudi ti Anica me nisi razumela!“ je Leon sam pri sebi se zavzel, kakor „najslavnejši Rimljan“ Julij Cezar, ko so ga izdajalci z noži napadli, in je zapazil med njimi tudi svojega ljubljenca Marka Bruta, je vzdihnil: „Kaj tudi ti moj sin!“

Bridka žalost ga je čakala tudi pri domačiji svoji. Mati, ki si je zavoljo sina delala neznosne skrbi, je tudi zbolela, da je šla v zdravilišče. Tako je bilo gospodarstvo v rokah oskrbnštva in zatorej marsikaj v neredu.

V dna duše užaljeni pogled izročil je v sv. razpelo Kristusovo, ki je še ostalo v izbi na starem mest. Voljno je zadel „svoj križ“ na rame in ni se zmenil za obrek-ljivce, „ki so s prstom kazali za njim“.

Ko je potem drugi dan šel k sodniji, da izvé kako in kaj zavoljo zemljišča, slučajno zadene na nevesto Ančko, ki si je „leta kupovala“. S polnim očesom jo pogleda in ji k sreči roko podá, ogovorivši jo: „Ali je kaj posebnega?“

pač storila, kolikor je v njenih močeh. 100.000 gld., katere je sabor v ta namen dovolil so uporabljeni in se skliče sabor v novo zasedanje, da dovoli še večjo svoto v proslavo madjarske tisočletnice. Vladna stranka je pripravljena v take namene vse dovoliti, da se le prikupe v Budimpešti. — Od nemadjarskih narodnostij na Ogerskem se pa razstave drugi ne udeležé, kot Nemci. Ti torej hočejo poljubiti pest, katera jih tepe.

Italijani so bili v Afriki zopet tepeni. Sedaj so jih naklestili Sudanci in sicer prav pošteno. Tristo italijanskih vojakov je padlo, mej njimi štirje častniki. Majorja Stivanija, ki je bil začel ta boj, je general Baldissera odstavil. Pogajanja s kraljem Menelikom o miru so se baje

razbila, a vendar do jeseni najbrž ne bode odločilnega boja, ker se drugi mesec začne tropično deževanje, kadar je vsako premikanje vojske nemogoče. Šele jeseni se bode odločilo, ako se ta čas Italijani ne spame-tujejo in ne odjenjajo.

Na Kubi vstaja še vedno dalje traja. Vstaši so dobili že mesto Rio Pinar pri morju in tudi na več drugih krajih Špance naklestili. Španska vlada je sklenila na Kubo poslati zopet 10.000 vojakov, s čimer se pokrijejo jedva dosedanje izgube. Ne le, da je mnogo ubitih in ranjenih, še več jih pobero razne bolezni. Kubansko podnebeje za tujce ni zdravo.

Slovenske in slovanske vesti.

(Kandidati narodne stranke) za občinske volitve so za tretji razred gospodje: **Jakob Dimnik**, mestni učitelj, **Oroslav Dolenc**, svečar in posestnik, **Fran Mally**, usnar in posestnik, **Josip Turk**, izvošček, **Jakob Zabukovec**, c. kr. višji računski svétnik; za drugi razred gospodje: **Ivan Vladimir Hrasky**, deželni inženier, **dr. Lovro Požar**, c. kr. gimnazijski profesor, **dr. Ivan Tavčar**, odvetnik in deželni odbornik; za prvi razred gospoda: **dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški**, primarij in posestnik, in **Vaso Petričič**, trgovec in predsednik mestne hranilnice. — Volilci, pozivljamo Vas, da pridete v obilnem številu na volišče, kajti klerikalci pridno delujejo proti naši narodni stranki. Opuščeni magistratni praktikant Erzin, mesar Milan Kozak, faktor Katoliške tiskarne France Ban in knjigovez Breskvar agitujejo z vsemi silami po mestu za neke svoje kandidate. S tem hočejo napraviti razpor mej volilci. Denar za to agitacijo sta menda dala dr. Gregorič in dr. Krek, kakor se je povedalo na nekem shodu

v Hafnerjevi pivarni. Čast in korist Ljubljane zahtevati, da narodni volilci v obilnem številu pridete na volišče in pokazete, da Ljubljana ni kraj za klerikalne poskuse, naj se tudi vršé pod imenom „nezavisnih obrtnikov“.

(Le doktorjev ne!) Tako je kričal neki klerikalni volilec na volilnem shodu v „Narodnem Domu“. Mi bi priporočali dotičnemu možu, naj poskusi s svojimi nauki pri svojih pristaših, ki tudi za kandidate postavljajo doktorje: tako dr. Žitnika, dr. Gregoriča, dr. Šušteršiča itd. Pa tudi dr. Krek se nekaj usiljuje v politiko. Le ondi naj razvije svoje nazore, bode že videl, kakšen odgovor bode dobil. Če pa njemu na ljubo se dr. Šušteršič, dr. Žitnik in dr. Gregorič odreko političnemu delovanju, potem naj začne šele drugim strankam urivati take nauke. Dokler pa se tega klerikalci ne poprimejo sami, se le osmešijo, ako po shodih drugih strank delajo zdražbe s takimi predlogi.

(Obletnica potresne katastrofe.) Dne 14. t. m. je minilo leto, kar je vsem nepozabna nesreča zadela prijazno našo Ljubljano. V noči od dne 14. na dan 15. aprila

„E — ne — —.“

„Včeraj sem izvedel precej!“

Izkušnja je zdravnik, pravi pregovor. Tudi Leon, zdaj blizu 30 let star, postal je iz nekdanjega Lenča zastavni Lev. Vsaj ne tisti, ki so po strašnih krvavih vojskah mesta posuli, ljudstva premagali in jih v sužnost podvrgli, ampak tisti, ki sebe z vsemi željami pod strah pameti spravijo, so največji in najčastitljivi premagovalci,“ tako piše Vrtovec v „Kmetijski kemiji“.

„Ali bode zdaj ‚osamljen fant‘ še ljubeče družice iskal?!“ — —

Še jeden spomiu, predno povest končam. Na dan 20. velikega srpana leta 1893, ko je bila slavnost pri krasni cerkvi „Marija Lurška Devica na Gradišču v Grižah“, izvanredno vmeščenje novih, ubranih zvonov, ki vedno še pošiljajo svoje glasove „nad zvezde“, je prihitel Leon kot romar med množico ljudi sem. V povesti omenjeni deklici Zefka in Anka sta bili tudi tukaj še žida-

nega samskega stanu. Pela se je tedaj od čast. gospoda Matije Arzenška zložena pesem, ki se sklepa:

„Ko zémsko življenje doteklo nam bo,
Zvonovi, zvonite nam takrat lepó,
V hiši Očeta nam najti svoj mir,
Saj ni ga tu v solzni dolini nikjer.“

* * *

Po minulih dogodkih je Leon zopet miren in „pameten“, še bolje kakor je bil nekaj; le otožen je zavoljo drage matere, ki dosihmal še ni ozdravela. — „Bralnega društva“ odbor z „izvoljenim“ tajnikom sladko dremlje. — Kar pa se tiče ideala ženske, je Prešernov „Godec“ na mestu, ki jim je le jedno hvalo dal:

„Da one same nam urijo roké,
Da one same nam glave vedré.“

lanskega leta je potres rušil naše mesto, podiral hiše in provzročil nepopisen strah in morečo grozo. Škoda, katero je naredil potres, je ogromna in še dolgo vrsto let bode vsled nje trpelo prebivalstvo. Kranjski Slovenci pa nismo sentimentalni. Prebivalstvo se je pomirilo in energično lotilo popraviljanja in grajenja. Tudi zemlja se je pomirila. Ničesar več se ni bati, in tako utegne Ljubljana sčasoma prenovljena in pomlajena vstati izpod ruševin. Če pa se spominjamo lanske potresne noči, se moramo hvaležno spomniti tudi vseh tistih, ki so nam v veliki nesreči človekoljubno prihiteli na pomoč in omogočili, da si Ljubljana pomore.

(Naša klerikalna stranka in nemškutarija.)

Naši klerikalci so se zadnji čas usedli na velikega narodnega konja. Radi bi svet prepričali, da je vse nemčursko, kar ž njimi ne trobi v jeden rog. Toda kdo bode jim verjel, ko še v tem času ne morejo zatajiti svojega nemčurskega mišljenja. Njih glasilo je očitno zagovarjalo nekdanjo uredbo ljubljanskih ljudskih šol, ko se je takoj s prvega razreda začela otrokom vtepati nemščina v glavo in je polagoma v višjih razredih postala skoro izključni učni jezik, ko so se zlasti na nunski dekliški šoli rabile slovnice, pisane v sami nemščini in namenjene za Nemce. Da se otroci v taki šoli niso naučili ničesa drugega, kakor nekaj nemškega klepetanja, je naravno. In taka šola je vzor naši klerikalni stranki in to seveda zaradi tega, ker vé, da se otroci v nji le potrapijo in se niti dobro misliti ne nauče. Seveda, bolj nevedni če so ljudje, temveč upanja imajo klerikalci doseči tak uspeh.

(Kapelica na ljubljanskem Gradu) bila je, kakor znano, po potresu tako poškodovana, da se bode morala v bližnji prihodnosti podreti. Ta kapelica je bila zidana prvotno v gotičnem slogu, kar se opaža zlasti še na koncu ladije nad korom. Kakor poroča Valvazor, odredil je cesar Friderik leta 1489. l., da je v tej kapelici darovati vsak dan sv. mašo. Kedaj je bila zgrajena, ni znano, gotovo pa je, da že pred letom 1260., ko je stanoval na Gradu vojvoda Urh koroški, in torej spada k najstarejšim stavbinskim spomenikom v naši deželi. Strop v ladiji te kapelice nosi stare, pred nekaj leti renovirane freske; tudi stranske stene ozaljšane so z raznimi grbi, označenimi s podpisi lastnikov in dotičnimi letnicami.

(Kranjski deželni šolski svet) se je nedavno posvetoval o tem, da se upelje za nekatere predmete slovenščina kot učni jezik. Te seje se dr. Schaffer ni udeležil. Za slovenski učni jezik ni mogel lahko glasovati, ker bi se ne vjemalo z njegovo politično preteklostjo, v nasprotje s Slovenci se pa ni hotel postavljati, ker je s pomočjo narodne stranke prišel v deželni šolski svet. Pač pa je glasoval proti slovenskemu jeziku zastopnik cerkve in član katoliške stranke prošt Lenard Klofutar. Pohvalno pa moramo omeniti, da se drugi zastopnik cerkve, gosp. profesor Kržič ni dal od gospoda prošta zapeljati, da bi bil glasoval proti slovenščini. Ker ni bilo na nobeni strani večine, bi bil moral odločiti predsednik, kateri je pa neki izjavil, da bode predlagal

osnovo čisto slovenske gimnazije. Tudi prav. Bomo videli, če baron Hein tudi ostane mož-beseda.

(„Glasbena Matica“) je minuli teden priredila tri koncerte, pri katerih so se pele iste pesmi, kakor pri prvem koncertu na Dunaju. Zanimanje za koncerte je bilo nenavadno veliko. Posebni vlak je bil v Ljubljano pripeljal k prvemu teh koncertov v torek mnogo rodoljubov in rodoljubkinj iz Ribnice in Velikih Lašč. Pa tudi iz drugih slovenskih krajev so prišli poslušat „Glasbena Matica“. Vsi trije koncerti so se pa tudi dobro izvršili. Poslušalci se niso mogli načuditi milemu petju in lepoti slovenskih narodnih pesem. Omeniti je pa tudi, da so dame nastopile pri teh koncertih tudi v narodni noši, namreč v pečah in „avbah“, katera noša je tako ugajala Dunajčanom.

(Regulacijskega načrta), katerega je sklenil ljubljanski občinski zastop, deželna vlada ni potrdila; novi stavbeni red pa tudi še ni dobil Najvišjega potrjenja. Vsled tega se v Ljubljani ne more razviti nobena stavbena delavnost. Ljudje ne vedó, kako naj zidajo. Letos se zatorej v Ljubljani ne bode dosti zidalo, četudi je silno pomanjkanje stanovanj. Tuji delavci, katerih je prišlo na stotine semkaj, nimajo dela in že iz Ljubljane odhajajo. Postopanje deželne vlade je tedaj naravnost čudno, da ne rabimo hujšega izraza. K posvetovanju regulacijskega načrta je vlada bila poslala dva svoja zastopnika, ki bi bila lahko povedala vse svoje pomisleke, a ta dva sta vsemu pritrdila. Vzlic temu pa vlada načrta ne potrdi. S takim čudnim postopanjem si gotovo ugleda ne bode povejšala. Mestni zbor je v poslednji seji sklenil, da se proti vladni odredbi ne pritoži. Ker se vlada ni izrekla naravnost proti regulacijskemu načrtu, temveč je imela le bolj formalne pravne pomisleke, je mestni zbor v poslednji seji sklenil, naj se ne dovoli nikomu drugače zidati, kakor po regulacijskem načrtu. Kdor hoče precej zidati, se bode moral udati, kdor pa ne bode pa nastopil pot dolgih pritožeb, ki mu najbrž ne bodo nič pomagale.

(Uspehi katoliškega hujskanja.) Iz Domžal se piše „Slovenskemu Narodu“: Na velikonočni ponedeljek, dne 6. t. m., je pri prvi maši na Goričici zopet grmelo raz leco. Gospod beneficijat Strupi je rohnel zoper „liberalce“ in liberalne časnike, češ, da grdé duhovnike sploh in zlasti njegovo osebo. Beneficijatovim pristašem se je bralo raz lica, kako je ta „božja beseda“ nanje uplivala. Gledali so navzočne „liberalce“, kakor da hočejo takoj uprizoriti „jernejsko noč“. Svoje hujskanje zoper „liberalce“ je gospod Strupi zaključil z naznanilom, da bode tisti dan procesija, in namignil svojim pristašem, naj skrbé za red. Ko je popoldne šla procesija iz cerkve doli po bregu, stali so ob strani nekateri možje in fantje, največ taki, katere smatra gospod beneficijat Strupi za „liberalce“. Idoč mimo teh mož, zgrabi znan pristaš Strupijev debelo opeko, jo zažene z vso silo na one, ob bregu stoječe „liberalce“ ter zadene dva fanta tako nesrečno na glavo, da sta se takoj zgrudila nezavestna. Kri je kar curkoma lila od obeh ranjencev, katera so ljudje

odnesli v bližnjo hišo, kjer so jim izpirali rane in ji obvezali. Jeden fantov je tako težko ranjen, da je dvomljivo, če ozdravi, pri drugem pa se kaže, da ima lobanjo prebito. Ni dvoma, da je to posredna posledica vednega hujskanja zoper „liberalce“. Ni še dolgo tega, kar so naši katoliški prvoborilci in beneficijatovi pristaši napadli neke „maškare“ v Stobu, in sedaj nov napad, prav kakor da je dovoljeno pobiti vse tiste, katere smatra gosp. beneficijata za „liberalce“. Prečudno, da se merodajni faktorji ne brigajo za dogodbe v našem okraju in ne narede konca našim obupnim razmeram. Za časa prejšnjih duhovnikov ni bilo v domžalski občini nikdar resnega prepira, šele odkar je zanesel veter semkaj beneficijata Strupija, se je začela gonja na „liberalce“. Apelujemo še jedenkrat na višje faktorje, naj zavarujejo javno varnost, zakaj zadnji čas je, da se kaj stori, sicer pridejo ljudje na misel, da si morajo sami pomagati.

(Umrli) je v Ljubljani rodoljub stare korenine, zasebnik gosp. Edvard Hohn, vrl narodnjak in oče znane domoljubne rodbine, v prejšnjih letih lastnik knjigoveznice in zalcege slovenskih knjig. Pokojnik je bil od početka narodnega gibanja v Ljubljani odločen pristaš narodne stranke in se je kot odlični meščan prav živahno udeleževal pri preporodu našega stolnega mesta. — V Loškem Potoku je umrl šolski vodja gospod Ivan Bantan, zapustivši vdovo in petero nepreskrbljenih otrok. Pokojnik si je pridobil mnogo zaslug za šolo, tukajšnjo kmetijsko podružnico in za posojilnico. Bil je blaga duša in vrl narodnjak. — Dne 15. aprila umrl je v Celju učitelj jugoslovanskih jezikov na graškem vseučilišču, odlični slovenski jezikoslovec in pisatelj gospod dr. Vatroslav Oblak. — V Žalcu je umrl velezaslužni narodni prvoborilec in občepoštovani voditelj Slovencev v Savinski dolini gospod Janez Hausenbichler, veleposestnik v Žalcu. Pokojnik je bil kremenit značaj in unet rodoljub. — V Trstu je v sredo dopoldne umrl stolni prošt in kapiteljski vikarij dr. Janez Šust. Pokojnik se je rodil dne 9. marca 1831. l. v Stariloki na Gorenjskem in bil v mašnika posvečen 19. septembra 1857. l. — Bodi vrlim možem časten spomin!

(Kranjska hranilnica) je imela dne 9. t. m. svoj redni občni zbor, pri katerem je sklenila v razne dobrodelne in občekoristne namene darovati 41.339 gld. in prevzeti glavinskih delnic lokalne železnice Ljubljana-Vrhnika za 14.900 gld.

(Stavba gimnazijskega poslopja v Kranju) se bode, kakor čujemo, pričela izvrševati še tekom tega meseca. Komisijski ogled na stavbenem prostoru vršil se je dne 20. marca t. l. in izdalo se je že od pristojne oblasti stavbeno dovoljenje na podlagi načrtov, katere je izdelal stavbeni mojster Viljem Treo iz Ljubljane. Stavbeni prostor velja je občino nad 15.000 gld., leži na Frana Josipa drevoredu in ima krasen razgled na Savsko dolino in v gorenjsko pogorje. Gimnazijsko poslopje bode dvonadstropno in bode imelo prostora za 10 učnih sob za prostorno risalnico, veliko telovadnico, za knjižnico, laboratorije, vrhu tega bode obsegalo stanovanje za ravnatelja, za hišnega oskrbnika in za šolskega slugo. Stav-

beni stroški so proračunjeni na 110.700 gld. Mesto kranjsko, katero ima prevzeti vse stavbene stroške, pokazalo je z vsprejetjem teh stroškov v resnici veliko požrtvovalnost za splošno prosveto in kulturni napredek našega naroda in zlasti naše dežele.

(Bolnica usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem Mestu) je tako prenapolnjena, da se morajo celo na hodnikih postavljati postelje. Kakor znano, nameravajo usmiljeni bratje bolnico razširiti. Dotični načrti so se že odposlali deželni vladi v potrjenje; če se odobre, se še letos začne z zidanjem.

(Banka „Slavija“) naznanja, da je nje zastopnik v Idriji sedaj gospod Josip Šepetavec.

(Novi celovski župan.) Dosedanji celovski župan dr. Posch je odstopil. Občinski svet je na njegovo mesto postavil dosedanjega podžupana tovarnarja Neunerja.

(Narodna enakopravnost pred porotnim sodiščem.) Nedavno je bila pred porotniki v Celju obravnavana zaradi znanih umorov v Trojanah in v Ločici. Zagovornik je bil dr. Dečko, ki je v slovenščini zagovarjal zatoženca. Jeden porotnikov se je oglasil, da ne zna slovenski, in zahteval, da naj mu zagovornik svoj zagovor ponemči. Deloma mu je zagovornik ustregel, popolnoma pa ne. Nemški listi napadajo zaradi tega zagovornika in mu očitajo narodni fanatizem. Če ni porotnik znal slovenski ali pa je hotel zagovornika prisiliti, da govori nemški, ne vemo. Če ni znal, je bila njegova dolžnost, da bi bil pred obravnavo povedal, ko je vendar vedel, da se bodo zaslišavale tudi priče, ki nemški ne znajo. Pred vsem pa opozarjamo pravosodnega ministra, da ukrene, da se bodo pri celjskem porotnem sodišču jemali za porotnike le možje, ki znajo oba deželna jezika, to zahteva pravna varnost. Tacih mož tudi na Dolenjem Štajerskem ne primanjkuje.

(Javna varnost v Gorici) je sedaj taka, kakor je bila v davno minulih časih v osrednji Afriki. Tam so svoj čas napadali tujce, goriški Lahi pa napadajo danes pri belem dnevu Slovence s srpi, kamni in noži. „Soča“ in „Primorec“ sta navedla že mnogo takih slučajev, a še nobenkoli nista imela povedati, da je bil kak napadovalec kaznovan.

(„Soča“) je minoli petek povodom svoje petindvajsetletnice izšla v slavnostni obliki. V več člankih popisuje svojo zgodovino, ki je pa ob enem politična zgodovina goriških Slovencev poslednjega četrto stoletja. Prva številka je bila izšla dne 31. marca 1871. leta, ko je bila poprej prenehala izhajati tudi izvrstno uredovana „Domovina“. Tedaj je bil slovenski list na Primorskem jako potreben. Imela je pa za svojega obstanka hude boje s tujimi in domačimi nasprotniki. Večkrat bi jo že bili radi zatrli. Posebno se je pa povzdignila pod sedanjim vredništvom, pod katerim je dobila svojo tiskarno in pa sodruga v v novem jednako dobro vrejevanem listu „Primorec“. „Soča“ ima veliko zaslug za probujo slovenskega naroda na Primorskem in mi jej le želimo, da še dolgo let nadaljuje z enakim uspehom narodno delo, kakor ga je vršila doslej.

(Isterski deželni zbor) se baje letos ne skliče več v Poreč, ampak v Pulj, ker v Poreču slovenski poslanci niso varni niti življenja. Italijanom ni nič kaj po volji, da se je za to odbral Pulj, kjer ni kraj za protivstrijske demonstracije. Proti temu niso, da se isterska deželna uprava premesti kam iz Poreča, ki ni nič kaj pripravno mesto za sedež deželnega glavarja in odbora, a rajši bi videli, da se premesti v Trst, kjer je tudi isterski deželni šolski svet. Tržačani bi tudi ne ugovarjali, ko bi isterski deželni zbor ondi zboroval.

(Nova pridobitev isterskih Slovanov.) Že sedem let so se Hrvatje poganjali, da se osnujeta hrvatski šoli pri Sv. Ivanu in Sv. Martinu. Italijani so pa to ovirali na vse mogoče načine. Deželni odbor se je večkrat vprašal, kaj misli glede teh dveh šol, a ni nič odgovoril. Ko je deželni šolski svet le ukazal šoli osnovati in je temu pritrnilo tudi učno ministerstvo, se je deželni odbor pritožil na upravno sodišče, ter se ni počakalo, da pove svoje mnenje. Upravno sodišče je pa pritožbo zavrnilo, ker šole se imajo hitro osnovati, kjer so potrebne.

Razne vesti.

(Detomor v farovžu.) Minuli teden v četrtek so orožniki odpeljali iz leskovškega farovža dekanovo kuharico in sorodnico Ano Štrbenc. Ta je pred najstimi meseci skrivaj povila otroka. Na neko brezimno ovadbo, v kateri se je kuharica dolžila, da je svoje dete umorila, se je začela sodna preiskava, pri kateri pa je leskovški cerkovnik izpovedal tako, da se je preiskava ustavila. Sedaj pa se je cerkovnik skesal svojega krivega pričanja in naznanil sodišču, da je kuharica pred najstimi meseci res povila otroka, da je skrila otroka v kostenjaku, pred nekaterimi tedni pa je dala pokopati. Pri preiskavi na lici mesta se je res našlo truplo. Cerkovnik je na vprašanje, zakaj je pri prvi preiskavi krivo pričal, odgovoril, da ga je nekdo na to pregovoril, češ, da ni greh. Ljudje tudi natanko pripovedujejo, kdo da je kuharici v njeni težavni uri pomagal, in da ta pomočnik ni bila nobena babica, in še marsikaj drugega. Razburjenost je velikanska. Kmetje so silno razjarjeni, in čujejo se tako ostre besede, da se nobene ne upamo zapisati.

(Obesil) se je minoli teden v Zgornji Šiški neki furlanski delavec, najbrž v blaznosti. Predno je storil samomor, se je po Šiški izprehajal, držeč v roki vrvi, s katero se je obesil.

(Samomor.) Dne 4. t. m. se je na tukajšnjem glavnem vojaškem vežbališču ustrelil z revolverjem Anton Levec, sin posestnika in gostilničarja iz Dola. Krogla prodrila mu je sence ter obtičala v možganih. Istega dobila sta dva dečka, gredoča v cerkev, ko se je zvijal v predsmrtnih bolečinah. Nesrečneža prenesli so v mrtvašnico k Devici Mariji v Polje. Vzrok samomoru so menda neugodne družinske razmere.

(Tatvine.) Dekli Katarini Jenko v Ljubljani je nekdo ukradel 25 gld., katere si je bila prihranila, delavcu Ignaciju Ovnu pa 4 gld. — Trgovski vajenec Fran Skul, v službi pri gosp. A. Skabernetu na Mestnem trgu, bil je že dlje časa na sumu, da izneverja denar svojemu gospodarju. Opazovanja dognala so, da je bil sum opravičen. Skul prejemal je, ako je le prilika nanesla, od strank denar za kupljeno blago, na kupon, kateri je izročiti blagajničarici, je zapisoval manjše zneske, nego jih je v resnici prejel, ostalo pa pridržal zase ter denar zapravljal v družbi slabih prijateljev. Nezvesti vajenec je bil zaprt ter zaradi hudodelstva izneverjenja izročen deželnemu sodišču. Kakor Skul sam priznava, izneveril je na omenjeni način okoli 470 gld. — Nedavno je ponoči prišel neznan tat skozi okno v župnišče v Št. Andražu na Koroškem. Užgal je svečo in jako hladnokrvno preiskoval sobe. Naposled je prišel z gorečo svečo v roki tudi v sobo, kjer je ležal dekan. Ta je, dasi hudo bolan, kolikor mogoče glasno zaklical: Spravi se, če ne te ustrelim! Tat je na to hladno odgovoril: Kaj boste streljali, če še vstati ne morete, pobral, kar mu je ugajalo in od-

nesel pete. — Na postaji Rovinj državne železnice je policija prijela tri železniške sluge italijanske narodnosti, ki so že celih 18 let kradli različno blago, shranjeno na postaji.

(Potres.) Velikonočno nedeljo zvečer ob 1/2 11. uri se je v Tolminu na Goriškem začelo grozo obujajoče precej močno podzemsko bobnenje, kateremu je sledil več sekund trajajoč potres. Hiše so se gugale, šipe v oknih in steklenice so rožljale. Ljudje so vstajali in mnogo jih je iz strahu bežalo iz hiš. Vznemirjenost prebivalstva se še ni podela, zlasti ker se je ta potres primeril takisto v noči od velike nedelje na veliki ponedeljek, kakor lani. Škode ni potres povzročil skoro nič. — V noči od 28. na 29. marca čutiti je bilo po krajih vztočne Istre opetovani potres, zlasti na Voloskem, v Opatiji in v Kastvu. Pred potresom čuti je bilo zamolklo podzemsko bobnenje. — Iz Rima se poroča, da se je dne 1. aprila na raznih krajih v južni Italiji čutil potres. V Reggio-di Calabria je bil sunek precej močan, takisto v Milazzu, v Messini pa je prouzročil velik strah. Kolikor se doslej ve, ni bilo nikjer večje škode. — Dne 14. t. m. zjutraj je bil v Novem mestu precej močan potres. Dobil smo poročilo, da je bil sunek, ki je imel smer od severovzhoda proti jugozahodu, sicer kratek, a močnejši nego lani o katastrofi. Primeril se je ob 1/2 4. uri zjutraj. Ljudje so se precej preplašili.

(Nezgode.) Franc Mrvar z Beričevega pri Novem mestu je vozil slamo. Voz se je prevrnil tako nesrečno nanj, da ga je zadela ročica na sence. Bil je takoj mrtev. — Na velikonočno nedeljo je gosp. deželni predsednik baron Hein, ko je kočijaž upregal voz, stal pri konjih, da se more odpeljati. Jeden konj je porabil priliko in ugriznil gospoda barona Heina precej močno v nos. — Jednajstletni Franc Koštrun iz Loke pri Kranju je dne 2. t. m. pahnil petinpolletnega Janeza Berganta z nekega mostovža. Bergant je z meter visokega mostovža padel tako nesrečno, da se je ubil. — Strežnica Marija Kopač prala je dne 14. aprila popoldne perilo ob Ljubljani poleg Obrezove hiše. Pred omenjeno hišo pa je nek blavec nakladal na voz prazne sode „Vipavske zadruge“; po naključju pade eden sod z voza, potaka se po stopnicah proti Ljubljani ter vrže omenjeno perico v vodo. Ker je bila voda vsled dežja precej globoka, bil je položaj kritičen; vendar se je posrečilo potegniti žensko, ki je na glavi precej pobita, zopet na suho.

(Nezadovoljen pomiloščenec.) Nedavno tega je dunajsko sodišče obsodilo kovaškega pomočnika Črjaka, rodom Kranjca, na smrt, ker je na grozovit način umoril svojo ljubimko. Te dni se je Črjaku naznanilo, da ga je cesar pomilostil. Črjak je bil kaj neugodno presenečen in je dal s krepkimi izrazi duška svoji veliki nezadovoljnosti, da ne bo povišan na vešala.

(Meteor.) Te dni je v Veliki Dolini na Hrvaškem, v tem, ko so ljudje delali na polju, padel meteor na neko hišo. Poslopje je bilo hipoma v ognju in je do tal pogorelo.

(Papež — najstarejši katoliški škof.) Iz severne Amerike se javlja, da je umrl senior vsega katoliškega episkopata škof Rihard Henrik. Ta je bil tako po starosti kakor po času od njegovega imenovanja najstarejši katoliški škof. Sedaj je papež Leon XIII. najstarejši škof ker je bil že l. 1843 imenovan nadškofom damijatskim.

(Pogumna žena) Te dni je v Benetkah v visoki starosti umrla Magdalena Piriani. Pokojnica se je hrabro udeležila bojev v Benetkah l. 1848. in l. 1849. pod poveljstvom Garibaldija hrabro branila Rim. Imela je tri odlikovanja za izkazano hrabrost.

(Madjarska korupcija.) Nedavno tega se je začela proti policijskemu svetniku Chudyju v Budimpešti sodna preiskava, katera je spravila kaj čudne reči na dan. Da

je ogerska policija podkupljiva in da odpre „bakšiš“ vsaka vrata, je znana stvar, a imenovani policijski svetnik se ni na to omejeval, nego poneverjal plačane globe in jetnikom lastne svote, ponarejal pobotnice in plenil zapuščine. Že doslej se je izkazalo, da je mož poneveril 12.000 gl. uradnih novcev in kakih 20.000 gl. privatnega denarja.

(Najhitrejši brzovlak) vozi mej Novim Yorkom in Buffalom, katerega proga je dolga 700 kilometrov. Lokomotive, katere se rabijo, so nove konstrukcije in pretečejo v vsaki uri povprek 81.5 kilometrov. Ko bi vozil ta vlak na južni železnici, bi človek lahko v jedni dobri uri prišel iz Ljubljane v Trst, dočim se z našim brzovlakom vozi skoraj štiri ure. Strojvodja najhitrejšega brzovlaka je hotel nekoč nadomestiti zamudo na neki postaji in je progo od Buffala do Rochestra, dolgo 138 kilometrov, prevozil v 68 minutah. Kolik razloček mej tem in — kamniškim vlakom.

Obrtniki, pozor!

Glasilo naše katoliške stranke je priobčilo članek, ki je jako laskav obrtnikom, in vso krivdo za propad malega obrtnega stanu izvrača na liberalce. Pravijo, da so škodljiva liberalna načela, katera „Slovenec“ izvaja iz Darwinovega nauka o boju za obstanek, tudi prenesli na gospodarsko in družinsko življenje. Po teh načelih za malega obrtnika ni več rešitve, ker nima kapitala, da bi si napravil nove stroje in mogel surovo tvarino ceneje kupiti. Nadalje razlaga, da po liberalnih načelih ni vesti in poštenosti, vsak laže, slepari in goljufa.

Glasilo naše katoliške stranke hoče tako naslikati liberalce za same lažnike in goljufe. Namen je očividni. Občinske volitve so pred durmi, zato pa morajo očrniti, kolikor je le moč narodno stranko, katero razkričavajo za liberalno v najslabšem pomenu besede. Obrtnike hočejo na ta način dobiti na svojo stran. Od tod pa tako prijateljstvo za male obrtnike.

„Slovenec“ govori potem o divji konkurenci, katera se je začela vsled liberalnih naukov in vse opisuje v jako črnih barvah. Vprašati se moramo, če je naša katoliška stranka sploh opravičena tako zabavljati proti liberalcem in če je sploh ona tudi vedno kazala tako naudušenost za blagor malega obrtnika.

Čitatelji se še spominjajo, da je bivši finančni minister Steinbach bil predložil načrt davčnega zakona, s katerim bi se bilo malim obrtnikom znatno pomagalo. Olajšalo bi se jim bilo davčno breme, na drugi strani pa tudi omejila precej tista „divja konkurenca“. Kakor se večkrat sliši, tovarnarji posebno zaradi tega lahko delajo konkurenco, ker niso primerno tako obdačeni, kakor drugi obrtniki. Steinbach jih je pa hotel huje prijeti. Po njegovem načrtu se bi bili obdačili po številu delavcev in po številu strojev. Zastopniki velicega kapitala so se njegovega načrta bili ravno tako ustrašili, kakor so se sedaj ustrašili na Francoskem katoliški in liberalni bogatinje davčnega načrta, katerega je predložila radikalna vlada, in jo zatorej hočejo na vsak način uničiti. Minister Steinbach je dobro vedel, da s sedanjim državnim zborom

ne more svoje davčne reforme izvesti, in zato je pa izdelal volilno reformo, s katero bi se bil državni zbor preustrojil, da bi veliki kapital ne bil več tako odločeval. Zjedinjena levica je dobro vedela, da ima ta volilna reforma nsmen le zagotoviti ono davčno reformo, katera bi zadela veliki kapital. Napela je torej vse sile, da jo vrže. Pri tem so jej pa prihiteli na pomoč tudi poslanci naše katoliške stranke. Zvezali so se bili z nemškimi liberalci in židi, da le varujejo interese bogatinov. To naj dobro obrtniki premislijo, pa bodo vedeli, koliko so opravičeni zabavljati proti liberalizmu ljudje, ki narodnost in vero zatajé ter se združijo z židovskimi liberalci, da le varujejo veliki kapital in veliko industrijo v škodo malemu obrtniku.

Pa tudi pri nas doma kažejo v dejanju malo srca za obrtnike, razven ob volitvah. Kupili so si lastno knjigovoznico, da le ni treba knjigovezu dajati zaslužka, da vse ostane doma. Tako delajo tisti, ki obsojajo divjo konkurenco, sami pa snujejo konkurenčne zavode proti malemu obrtniku. Pa tudi v Nemčijo pošiljajo knjigovozna dela, da le domačini nič ne zaslužijo.

Zavodi, ki so v njih rokah, pa dajo delati v deželni delavnici, kakor smo izvedeli pred nekaterimi meseci na nekem obrtnem shodu, da jim ondi naredo le za nekaj krajcarjev ceneje.

Cerkve dadó popravljati in slikati Nemcem-tujcem, kakor je nedavno obširno pojasnjeval neki tukajšnji list. Dela ne privoščijo domačinom, bodisi že Slovenec ali Nmec, ampak dadó ga tujcu, da tako denar odhaja iz dežele. Naši domači obrtniki in umetniki naj pa gledajo, kako jim tujci odnašajo zaslužek. Iz povedanega pač lahko obrtniki spoznajo, kaka njih prijateljica je katoliška stranka. Zato naj se pri volitvah ne dadó od nje zapeljati, naj se že jim ponuja pod kakoršnimkoli imenom.

Po mestu namreč klerikalci nekaj rujejo, na čelu znani zdravnik, ki bi na vsak način rad igral kako važno politično ulogo in zatorej rad kritikuje vse, kar drugi storé, dasi dosedaj sam še nikdar ni pokazal posebnih

sposobnostij. Posebno že več let stikuje, kje bi našel kako napako v mestni upravi. Pod katoliško stranko ne pojdejo v volilni boj, temveč bodo si izbrali kako drugo ime, morda si znajo izbrati ime samostojnih obrtnikov.

Toda ime vas ne sme motiti, kajti možje, katere bode katoliška stranka bodisi po tej ali oni poti skušali spraviti v zbor, niso prijatelji obrtnikov, naj si pridevajo kakoršnokoli ime.

Poučne stvari.

Ali je riparija souvage (divja riparija) res slabša podloga od riparije portalis ali pa kake druge riparije?

V novejšem času se divja riparija kakor podloga za požlahtnitve zamejuje in priporoča se riparija portalis, selekcional, montpelier in kakor se še imenujejo. Namen vsake ameriške podloge je pač ta, da na njo požlahtnjeno evropsko trto obvaruje pred uničenjem po trtni uši. No, ali je v tem obziru riparija souvage slabša od kake druge riparije, naj že bode portalis ali montpelier? Ne! Francozi, kateri imajo z ameriškimi trtami do sedaj največ skušenj, oni cenijo v tem obziru riparijo souvage ravno tako, kakor riparijo portalis. Riparijo portalis, selekcionel, montpelier, metalika, izgojili so na Francoskem iz drugega namena, ne pa zaradi klubljivosti proti trtni uši. Riparija souvage je namreč veliko slabotnejša rastlina, kakor pa kaka druga riparija. Ona raste veliko počasneje kakor n. pr. riparija portalis, in daje

veliko slabotnejši les, mladike. Počasna rast in tankost lesa pa nista ugodni novejšemu vinarstvu. Kdor hoče svoj uničen vinograd hitro na novo zasaditi s cepljenimi amerikankami, izvolil si bode pač rajši hitro, kakor počasni rastočo podlogo. To bode storil tudi še posebno z ozirom na požlahtnenje, na cepljenje samo. Naše evropske vrste trt imajo namreč vse veliko debelejšje pognanke in temu dosledno tudi veliko debelejšje mladike kakor pa riparija souvage. In naj se požlahtnuje na zeleno ali na suho, težava je vedno, tako tankih cepičev dobiti, kakor jih riparije souvage podloge zahtevajo. To je torej ves pravi razloček med vrednostjo riparije souvage ali kake druge riparije. Trtni uši klubujejo jednako dobro vse, le počasnejše in slabotnejše rasti je souvage. Kdor ima pa debelega lesa mladik riparije souvage na razpolago, pač napačno postopa, ako ga za podlogo požlahtnitvam ne porabi, ampak zavrže. Da, istina je tudi to, da požlahtnitve na ripariji souvage nikdar takih grdih bunk (zdebelin) na mestu požlahtnitve ne naredo, kakor na drugih.

Smešnica.

Gosposki mladenič pride k nekemu zidarju ter zagleda zidarskega mojstra, moža domačina, kateri je bil s prav izdatnim nosom obdarjen. Stopi k njemu ter mu reče: „Vi, mojster, dajte mi ‚prežo‘ tobaka!“ — Mojster pa odgovori: „Ali jaz ne nosljam, gospod, torej Vam ne morem ‚preže‘ dati.“ — „Oj, škoda za tako lepo crodje, kakoršno imate Vi,“ reče mladenič in pokaže šegavo na mojstrov nos. — Mojster se pa nato odreže: „Gospod, ali sem Vas morda že kedaj prosil, da bi ga zamenjala in bi ga Vi namesto mene okrog nosili?“

Na prodaj je lepo in veliko kmetsko posestvo

z zidano hišo in gospodarskimi poslopji, z opeko krito in vse v dobrem stanu, v **Brezovšci**, v lepem kraju na **Dolenjskem**, občina **Mirna**, blizu železnične postaje **Trebnje** in **Velika loka**, **prav po ceni in pod ugodnimi pogoji**. Posestvo obstoji:

iz njiv v lepi legi in s lahkim obdelovanjem čez	20 oral,
iz travnikov z žlahtno travo čez	3 orale,
iz vrtov z žlahtnim sadjem blizu	1 oral,
iz vinogradov z izvrstno vinsko kapljico čez	2 oral,
iz lepih bukovih in smrekovih gozdov čez	26 oral,
skupaj čez	53 oral.

Več se izve pri lastniku **Antonu Sepcu** v **Trstu** ali pa pri **Franu Zupančiču** v **Rakovniku**, pošta **Št. Rupert**, **Dolenjsko**.

Kathreiner's
KNEIPEPOVA SLADNA KAVA
je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.
Svarilo! Zaradi ničrednih porajenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje z imenom.

Kathreiner

Severnonemški Lloyd v Bremenu.

Koncesioniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dne 7. maja 1894, št. 5373.

Brzoparniške voznje v Newyork:

Bremen-Sev. Amerika.
V **Newyork.**

Iz **Bremena** ob torkih in sobotah.

Iz **Southamptona** ob sredah
in nedeljah.

Bremen-Juž. Amerika.
V **Montevideo.**

V
Baltimore.

Iz **Genove** oziroma **Neapolja**

V **Buenos**
Aires.

Prekomorska voznja
v **Newyork**
7-8 dni.

via
Gibraltar
mesečno dvakrat.

Bremen-Iztočna Azija.
V **Kino.**

V
Japan.

Najboljša in najcenejša
potovalna prilika.

Bremen-Avstralija.
V **Adelaido,**
Melbourne,
Sydney.

Natančnejša pojasnila daje:

Julij Schillinger, Ljubljana.

 Prihodnja številka „**RODOLJUBA**“ izide dne 2. maja 1896.

Loterijske srečke.

Dunaj, dné 4. aprila:	78,	90,	30,	49,	67.
Praga, dné 15. aprila:	55,	6,	85,	62,	46.
Brno, dné 8. aprila:	2,	47,	67,	34,	27.
Linc, dné 11. aprila:	13,	76,	58,	15,	59.
Gradec, dné 4. aprila:	5,	2,	63,	77,	37.
Trst, dné 11. aprila:	5,	59,	76,	66,	73.

Vizitnice

priporoča „**Národná Tiskárna**“.

Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsakej fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam.

Pismena vprašanja pod „**9132**“, **Gradec, poste restante.** (5—5)

Peregrin Kajzelj

Stari trg št. 13 (2—9)

priporočam slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini svojo bogato zalogo

lestencev, oljnatih podob, zrcal,

kakor tudi vse v njegovo stroko spadajoče predmete na pr. stekleno, porcelanasto belo in rujavo prsteno blago, raznovrstne svetilnice viseče in stoječe,

Hermanove bliskovne svetilnice in prave kroglaste cilindre „**Patent Marian**“, katere imam samo jaz v zalogi za Kranjsko.

Prevezem tudi vsa steklarska dela pri stavbah ter jamčim za solidno in točno postrežbo.

Tržne cene v Ljubljani

15. aprila t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 80	Špeh povojen, kgr.	66
Rež, „	7 30	Surovo maslo, „	82
Ječmen, „	6 50	Jajce, jedno	3
Oves, „	6 80	Mleko, liter	10
Ajda, „	7 40	Goveje meso, kgr.	64
Proso, „	6 30	Telečje „ „	66
Koruza, „	5 40	Svinjsko „ „	68
Krompir, „	2 90	Koštrunovo „ „	42
Leča, „	11 —	Pišanec	55
Grah, „	10 —	Golob	20
Fižol, „	12 —	Seno, 100 kilo	2 32
Maslo, „ kgr.	94 —	Slama, „	2 96
Mast, „	68 —	Drva trda, 4 metr.	6 —
Špeh svež „	64 —	„ mehka, 4 „	4 80

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

TRADEMARK.

SCHUTZMARKE

Najboljše kakovosti, blagodejen, oživljajoč, krepien in zlasti sredstvo za vzbujanje teka je

Marijacejski liker

1 steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld.
3 ducate steklenic 4 gld. 80 kr.

 Nadalje za želodec:

Kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld. 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanji, skazenem želodeci. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

 Za prsa:

Zeliščni sok ali prani srop za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

 Za trganje:

Protinski ovet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Vsa ta našeta in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. (1—8)

Kathreiner
KNEIPP^{ovo} SLADNO-KAVO

Se dobi povsod - ½ Kile za 25 kr.

Kaj je
Kathreiner

Kneippova sladna kava?

To je zdrava hišna in družinska pijača, ki se izdeluje v Kathreinerjevih tovarnah ter ima podoben okus kakor prava bobova kava. Poleg drugih prednostnij se ta sladna kava že potem okusu odlikuje pred drugimi takimi izdelki.

Kathreinerjeva kava je najokusnejša, najzdravejša in najcenejša primes k bobovi kavi. Ona je čisto prirodni plod v celih zrnih in se rabi z velikim pridom namesto cikorije in drugih zmletih tvarin, ki se h' kavi mešajo, o katerih se pa kupec ne more prepričati, iz česa da so; uradne preiskave so pa dokazale, da

so taki kavini nadomestki dostikrat z raznimi pritiklinami popačeni. Iz začetka se vzame ena tretjina Kathreinerjeve in dve tretjini prave kave; pozneje pa vsake polovico.

Tako postane kava veliko bolj zdrava in tudi mnogo cenejša. Kathreinerjevo kavo priporočajo najimenitnejši zdravniki, vsaki dan je bolj obrajtana kot zdrava redilna pijača v javnih zavodih, kakor tudi v stotisočernih družinah. Dobra je pa tudi »čista«, to je, brez primesi bobove kave, ker je zdrava, lahko prebavljiva, redilna in ob enem okusna jed.

Vsaka vestna gospodinja in mati, vsak prijatelj kave, ako mu je mar za lastno zdravje, naj rabi odslej Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Le na to naj vsak pazi, da ne bo goljufan s kakim ničvrednim ponarejenim izdelkom, zato naj jemlje le izvirne bele zavoje z varnostno znamko, kakor se tu na strani vidi, ter z imenom:

Kathreiner!

Pozor! Bodite previdni in ne pustite se prekaniti. Pristna „Kathreinerjeva kava“ ima vedno enake, bele zavoje in se nikdar ne prodaja odkrita in na vago.

